

na, ki hočejo dobiti časopis na dom, si napišite natančno naslov in pošto! Naslove z naročnino pošiljate na upravnništvo „Slov. gospodarja“, ozir. „Straže“ i. Današnje, ali je naročnik nov ali star!

Vsak pridni nabiralec

ki pridobi pet celoletnih novih naročnikov „Slov. gospodarja“ ali „Straže“,

dobi za darilo

lep skladni koledar

ki stane s poštnino vred 15 kron!

„Vsak katoličan

ima sveto dolžnost,

da podpira katoliško časopisje in ga kar najbolj razširja!“ (Papež Pij X.)

Politični ogled.

Jugoslavija. Zadnja seja konstituante pred prazniki je bila 23. t. m. Ko so na tej seji ugovorili, da zamorejo poslanci, ki so bili izvoljeni na več listinah, obdržati samo en mandat, je predsednik skupščine dr. Ribar odgodel konstituanto čez praznike. Prihodnje sejo bo šele sklicala nova vlada in bo to sejo otvoril regent sam s prestolnim govorom. — M času, ko je bila večina poslancev na božičnih počitnicah, so se pogajali razni politični klubi zastran sestave nove vlade. Najmočnejši stranki v konstituanti: radikali in demokrati so si že bili čisto edini zastran posameznih ministrstev, pa so se v zadnjem trenutku sprli zastran vprašanja: katera stranka li naj zasede ministrstvo agrarne reforme: ali radikali ali demokrati? Vsaka od teh dveh struj je zahtevala ta ministrski stolček zase in baš ob tem vprašanju so se razbila že skoro zaključena pogajanja za sestavo nove vlade. Pogajanja so sedaj prekinjena. Pašič — katoremu je bil poveril regent nalogo, da sestavi novo vlado, je vrnil ta mandat regentu. Demokrate je sedaj strah, da bi prišel radikalec Stojan Protič, ki je najbolj naklonjen slovenski samoupravi, za katero se bori Jugoslovanski klub, na površje in bi zadel bil on glavno besedo pri sestavi nove vlade. — Ker so razne visokostojee bolgarske osebnosti nečile in širile prevratno gibanje po srbskih obmejnih okrajih, je naša država prekinila vsakršni promet z Bolgarijo.

Italija. Zadnje dni je podvzela Italija resne korake, da izpolni mirovno pogodbo z Jugoslavijo in prežene z Reke d'Annunzija. Italijanski general Caviglia je dobil od vlade nalog, da d'Annunzija najprej resno pozove, naj se pokori zahtevi domovine. Ker se pa d'Annunzijo ni hotel pokoriti temu pozivu, je Caviglia obkolil Reko na suhem in tudi na morju, da prisili tega samodržca k predaji mesta. Kakor hitro pa je zaznal d'Annunzijo, da bo Reka obkoljena, je proglasil 21. t. m. v svojem kvarnerskem kraljestvu vojno stanje. Na ta d'Annunzijevo proglas je nastopil general Caviglia nasilnim potom napram d'Annunziju in je po srditem boju iz suhega in morja 28. t. m. zasedel Reko. Italijanska poročila že znajo povedati, da je bilo v teh bojih 400 mrtvih in 100 ranjenih. Med ranjenci je bojda sam d'Annunzijo. Kakor hitro pa je zaznala d'Annunziju naklonjena sodrga v Trstu, Milanu, Turinu in po celi Juljski Benečiji, da je začela italijanska vlada napram Reki z resnimi koraki, so se vršile demonstracije po ravnokar omenjenih krajih. Prišlo je do več krvavo smartnih sspadov in radi teh nemirov d'Annunzijeve pristavev je proglašeno vojno stanje v Trstu ter po celi Juljski Benečiji. — Volitve v krajih, katere je Italija pridobila v svetovni vojni, bodo 27. t. m.

Madžarska. V Budimpešti so te dni končali sodno razpravo proti svoječasnim Kunovim-komunističnim poverjenikom. Od teh vladnih razbojnikov so obsodili 3 na vešala, 6 pa na dosmrtno prisilno delo.

Nemčija. Od prevrata do danes je izročila Nemčija ententi 41.000 topov.

Rusija. Po vseh ruskih industrijskih mestih so izbruhnile stavke. Najbolj občuti ruska boljševiška vlada strijk rudarjev. Protiboljševiško gibanje po ruskih mestih je že tako napredovalo, da so se začeli boljševiški vladarji bati za obstoj boljševiške vlade. Poročila pravijo, da se je glavna boljševiška vlada iz strahu pred prekucijo preselila iz Moskve v Petrograd.

Tedenske novice.

Zbor zaupnikov Kmetске zveze, oziroma Slov. ljudske stranke, se vrši v sredo pred Sv. Tremi kralji, dne 5. jan. 1921, ob 10. uri predpoldne v Mariboru v dvorani Stokovne zveze, Splavarska ulica. Na zboru poročajo naši poslanci. Ker gre za važna vprašanja, pozivamo vse okrajne odbore Kmetске zveze iz Stajerske, Koroške in Prekmurja, da pošljejo iz vsake župnije zastopnike.

Slov. kršč.-soc. zveza za Slovensko Stajersko lma svoj občni zbor na praznik Sv. Treh kraljev 6. jan. 1921, ob treh popoldne v Celju v vrtni dvorani hotela „pri belem volu.“ Vsako izobraževalno in bralno društvo, mlakeniške in deklishe zveze ter odseki Orlov in Orlic naj pošljejo svoje zastopnike. Govori predsednik dr. Hohnjec.

Pozor na volilne imenike! Opozarjamo naše zaupnike po vseh občinah, da shraajajo prepise volil-

niš imenikov volitev za ustavotvorno skupščino. Napišejo si naj tudi vse tiste naše pristave, kateri so bili iz kateregakoli vzroka izpušeni iz volilnega imenika. Oboje utegnemo še prav kmalu rabiti. Torej pozor!

Obupni klci iz Koroške. Razmere v Avstriji, zlasti na Koroškem, so tako obupne in žalostne, da si obupnejših niti misliti ne moremo. Kmetom so rekvirirali vse, žito, krompir, živino in še celo svinje. Slovenci ne dobe niti kart za živila, še manj pa živil so prisiljeni, da se izseljujejo. Nemci in nemškarji si pa pulijo lase, ker so glasovali za Avstrijo. Ze pred tedni so Nemci in nemškarji zahtevali na številnih sestankih, da hočejo proč od Avstrije ter da bodo zaposlili vrhovni svet v Parizu za zopetno ljudsko glasovanje. Kmalu po ljudskem glasovanju je izgubil bel kruh, izgubile so zemljice, na njihovo mesto je pa prišel kruh iz koruzne moke, kateri je pri mešana moka iz koruznih storžev in fižola. Kruh je kisil in grenak, ima plesniv duh in je za bolne osebe popolnoma nevditen. Ako pridejo mesijani z nahrbtniki na deželo, milo prosijo za živila, toda nemška krona nima nobene vrednosti in vse zahteva jugoslovanski denar. Vse prebivalstvo Koroške, še celo najzagrizenejši nemškarji, se boje avstrijskega denarja tako, kakor kakega zastrupljenega predmeta. Toda vse tarnanje listov in obupanega prebivalstva ne pomaga nič, po toči zvoniti je prepozno in po smrti je tudi kes prepozno. Na dan ljudskega glasovanja bi si bili Korošci lahko boljše postlali.

Sprejem koroških beguncev v našo državo. Koroški begunci, ki si želijo pridobiti naše državljanstvo, morajo vložiti do dne 16. januarja 1921 prošnje oziroma izjave za opcijo pri upravnih oblastih prve stopnje, to je pri naših okrajnih glavarstvih, oziroma pri mestnem magistratu Ljubljana. Za otroke izpod 18 let morajo prositi stariši ozir. varuhi. Nekatera okrajna glavarstva zahtevajo od prosilcev, da si morajo najprej pridobiti občanstvo v katerikoli občini naše države. Ker je rok za vlaganje prošnji kratek, občinski odbori še pa razentega počasi poslujejo, je treba hiteti, da ne bo zamudil kdo izmed prizadetih roka. Občine pa naj bodo koroškim prosilcem naklonjene.

Stavka rudarjev. Vsa znamenja so kazala, da bomo imeli po vsej Sloveniji stavko rudarjev. Toda ta stavka poteka povsem drugače, kakor je bilo prvotno soditi. Rudarji v Velenju in v Zabukovici, skupaj 1068 oseb, so se dne 21. t. m. začeli po svojih zaupnikih pogajati z vodstvom teh dveh državnih rudnikov. Pogajanja so bila uspešna in rudarjem se dovolili 40% povišanje temeljne plače ter več priboljškov glede prehrane. Tudi rudarjem v Lešah in Prevalah je bila povišana temeljna plača za 50%. Vse drugače pa poteka stavka rudarjev v Trbovljah in v tistih premogovnikih, ki so pod upravo trboveljske premogokopne družbe. Ti rudarji se namreč nahajajo pod vodstvom in vplivom komunistov. V teh premogokopih se dosedaj ni prišlo do nobenega sporazuma, čeprav se za zadevo zanima deželna vlada v Ljubljani ter ona v Beogradu. Dne 28. t. m. so se pa pričela na posredovanje deželne vlade v Ljubljani prva resnejša pogajanja s stavkajočimi rudarji. Po daljšem posvetovanju se je dosegla podlaga za nalajna sporazumna pogajanja. Kakor kažejo vsa znamenja, bodo rudarjem trboveljskega premogovnega okoliša dovoljene iste plače, kakor jih dobivajo rudarji v državnih rudnikih. Pogajanja se nadaljujejo in je upati, da bodo dovedla v najkrajšem času do sporazuma.

Samostojna za podržavljenje — advokatov. Po sili poslancev Samostojne Kirbiš iz Sentjanske fare, ki bo po mbral svoj mandat odstopiti našemu poslancu Skobernetu, si je štel v svojo dolžnost, da je za božične praznike spregovoril svojim pristavem. Vrtil je svojo jezično slamoreznicno tako neumno samostojno, da bi se onečastil naš list, ako bi zaupal papirju Kirbiševa poslaniška izvajanja. Med drugimi otrobi in pleveljo je izrazil g. Kirbiš stališče Samostojne, ki je za podržavljenje advokatov. Temu predlogu g. Kirbiša niso hoteli pritrditi niti najbolj verni samostojneži iz St. Janža, ampak so uporekali govorniku, češ: „Ako bodo advokati podržavljeni, potem jih bomo plačevali potem davkov vsi, tudi oni kmetje, ki se nikoli ne pravdamo in celo življenje ne rabimo advokata.“ Za podržavljenje advokatov se po tčguje Samostojna v Beogradu, to je res „kmetško“ stališče! Ako je že duševno ponižni Kirbiš prišel s tako bedastim predlogom, koliko govorniško prazne rezanice so šele narezali svojim vernikom samostojni nadkravarji: Urek, Mrmolja in Drolenik?!

V gnojnico je zapeljala samostojna baša nekega mladega gospodeka pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, ker jo je preveč marljivo zasledoval in ker njegov špičasti nosok ni bil v redu. Ko je zagazil v sredino gnojnice, si ni mogel drugače pomagati, kakor, da je pričel klicati na vso grlo na pomoč odvetnika dr. Goriškega, kateri ga pa v ponočnem času ni mogel slišati. Ta gospodek, doma iz Negove, si je moral sam pomagati iz gnojnice!

Srečno novo leto želijo vsem prijateljem in znancem podpisani slovenski fantje 20. pešpolka iz zasedene Bolgarske: Alojzij Lah, Franc Kocjan, Fr. Mačen, Franc Curin, Franc Erhatič, Jožef Marin, Vinko Roško, Alojzij Aleksič, Franc Pintarič, Andrej Klemenčič, Matija Vajda, Anton Stebih, Iv. Kaudič, Avgust Medved, Franc Ivančič, Franc Krabonja in Franc Vegrinec, vsi iz ormoške okolice. Prijateljski pozdrav!

Umrli je v Zikarcih pri Sv. Barhari pri Vurbergu dolgoletni naročnik „Slovenskega Gospodarja“, posestnik Karal Nerat. Svetila mu večna luč!

Umrli je na Pobrežju pri Mariboru ubit vetereran vpokojeni nadučitelj Jurij Bregant v rizeki starosti 81 let. Rajnemu vzor-učitelju svetila večna luč! Za mariborsko Dijaško kuhinjo. Ob novem letu bodo imeli denarni zavodi in različna društva občne zbere in letni obračun. Naša Dijaška kuhinja v Mariboru se vsem lepo in pristréno priporoča. Nikar je ne pozabite! Letos potrebuje še posebnic velike in izdatne pomoči. Tisočera hvala vsem, ki se jo v minulem letu tako vrolo podpirali! Bog plati! Posebej se s zahvalimo vrlim darovalcem iz Gornje in Spodnje Senarske, iz Verjan in Spodnjega Porčiča, iz Frana in Hoč za živilske in denarne prispevke, ki so jih prispevali po vrlih dijakih. V letnem poročilu izide natančnejši izkaz. Vsem dobrotnikom prav srečno novo leto! — Dr. Medved, tajnik.

Zalostna smrt. Na mariborskem koroškem kodvoru se je zgodila dne 29. t. m. smrtna nesreča. Bolni železniški ključavničar Anton Bauman je nameraval oditi preko železniškega tira po najbližji poti k zdravniku. Nesrečnež ni slišal svarilnega žvižga bližajoče se ljubljanske lokomotive, ki ga je podrla prerezala na dvoje. Mož je bil star približno 45 let in zapušča ženo in 5 otrok.

D'Annunzijevo torpedno rušilec zgorot. Vladne čete so pri zadnjih sspadih poškodovale s strelki kotle torpednega rušilca „Espero“, vsled česar so eksplozirali in je ladja zgorela. Moštvo se je rešilo s tem, da je poskakalo v morje.

Stavka železničarjev v Avstriji. Stavka železničarjev v Avstriji se širi vedno bolj. Železniški promet je skrajno omejen. Tako n. pr. vozita med Gradcem in Spiljem dnevno samo dva osebna vlaka, eden iz Grada do Spilja in eden od Spilja do Grada. Stavkajočim železničarjem se pridružuje še tudi drugo delavstvo. Kot vzrok stavke se navaja skrajno nizka vrednost avstrijske krone, za katero si železničarji in tudi drugi sloji prebivalstva ne morejo nčesar nabaviti, ter splošno in veliko pomanjkanje živil.

Železničarsko gibanje v Nemčiji. Železničarji v Nemčiji zahtevajo povišanje draginskih doklad za 1 marko na uro, železniško uradništvo pa povišanje draginskih doklad za 60 do 100 odstotkov. Železničarji so zagrozili, da prično z generalno stavko, ako se njihovi zahtevi ne ugodijo.

Za Kmetsko zvezo so darovali: V Gogetincih, župnije Sv. Anton v Slov. gor. so nabrali 22 K; Ivan Urbas, Slemen, Selnica ob Dravi 30 K; Pepca Jezernik, Zgoranja Hudinja 194 K; Krajevni odbor Kmetске zveze v Vurbergu 325 K; Andrej Vebler, Kapela pri Brežicah 20 K; KZ pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju 300 K; Jožef Kardinar, profesor, Celje 40 K; Jos. Lončarič, župnik, Sv. Jedert nad Laškim 50 K; KZ, Sv. Jedert nad Laškim 50 K; A. Pintor, Slov. Bistrica 100 K; Martin Meško, župnik, Kapela 84 K; KZ, Sv. Peter na Kronske gori 20 K; Anton Cestnik, profesor, Celje 50 K; Maks Janič, Celje 50 K; Anton Močnik, Celje 20 K; Franjo Marek, Celje, 20 K; Jakob Skrabar, Grize 20 K; Anton Tomazič, kaplan, Ruše, nabral 141 K; dr. Kramberger, zdravnik, Sv. Lenart v Slov. gor. 150 K; Jos. Pečnak, župnik, Sromlje, 20 K; Ivan Jurančič, Sv. Anton v Slov. gor. 61 K; v Središču nabrali 374 K; Micika Korenova na Dobrni nabrala 350 K; Micika Kukovičeva 30 K; gospa dr. Zupanova 100 K; dekleta v Pišecah nabrale 215 K; Kmetška zveza v Sv. Jurju na Pesnici 70 K; Kmetška zveza v Stopercak 60 K; Franc Schreiner, župnik, St. Ilj pri Velenju 214 K; Kmetška zveza pri Sv. Trojici v Slov. gor. 50 K; Kmetška zveza v Loki pri Zidanem mostu 70 kron; Alojzij Soba, župnik, Zdole pri Vidmu 200 K; Franc Vogrin, Zg. Volična 20 K; Brvar Igaazli, kaplan in Josip Križnik, Vransko 410 K.

Gospodarstvo.

Cebela jem.

Vkračkem bomo obhajali tretje novo leto v Jugoslaviji. V začetku smo čutili vse najrazličnejše skeleče rane, katere nam je zasekala vojska; vsega je manjkalo, kar bi človek najnujnee rabil. tega ni bilo dobiti. Pa ni čuda, ako se je nad štiri leta uničevala vse, kar je prej človeška marljivost, um, potne čela in žuljeva roka pridelala; nič, prav nobena reč ni bila predragocena, da bi se v trenutku ne zdrobila v prah, oziroma porabila za morijo človeštva, s ploh na najhujša hudodelstva. In minulo je! — Počasi se je začelo obračati na bolje, začele so se celiti rane. Pomanjkanje raznih potrebščin je od mespa do mesca ginevalo. Danes zamoremo reči, da se že za silo živiti: svelovni promet se je zopet v tolike vstavil izstrnil, da se do male izjeme večina vsakdanjih potrebščin vsaj dobi. Le ena rana zeva še precej široko — draginja. Ta bo pa le počasi celila in precej let jo bomo še čutili. A nimamo vzroka obupovati. Pred kratkim vrnivši se jetniki in drugi potniki iz tujih dežel bi nam rekli: Le mirni bodite, drugod je povsod še slabše, še hujša draginja. Da si pa današnji položaj čimprej olajšamo in še zboljšamo, ni dovolj le tarnati in tožiti, ali da en član drugega sovražji, zatira ter mu krivdo položaja na ramena vesi, temveč pošteno, pridno delo, to nam bodi pot do zadovoljnosti v dogledni dobi. V smotrenem delu in izobrazbi je naša srečna bodočnost. To, dragi čebelarji, tudi nam velja! Cebela je najlepši vzor rednega, delavnega družabnega življenja. Ako smo mi gospodarji teh pridnih žvalic, nismemo biti slabiji, posnemajmo jih. Smotreno delo in strokovna izobrazba toraj bodi naše stremljenje. Strokovno izobrazbo nam nudi organizacija, Cebelarsko društvo.